

ไขข้อข้องใจ...ที่ชายโก ...ที่ชายกา

นำเสนอเมื่อ : 29 ส.ค. 2552

ที่ชายโก ...ที่ชายกา สองคำนี้มีคนสงสัยกันมาก ใกล้จะถึงวันเฉลิมพระชนมพรรษา คราวใดต้องถูกถามทุกที เพราะกลัวเขียนผิด เกรงจะทำให้อับอายขายหน้าประชาติ ที่อานปาย...วินนี่คนคำตอบจากผู้มาไหแลวดะ

คำว่า "ที่ชายโก" เป็นภาษาบาลี ใช้ **ท** ทหาร แปลว่า "มีอายุยืน" เมื่อรวมข้อความที่ว่า "ที่ชายโก โหด มหาราช" ตามอักษรก็แปลว่า "ขอพระมหาราชจงทรงมีพระชนมายุยืนนาน" และ "ที่ชายกา" สำหรับพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถนั้น ก็เป็นการเปลี่ยนรูปตามไวยากรณ์ เพราะ คำว่า "มหาราช" คือเพศชาย จึงต้องใช้ "ที่ชายโก" ส่วน "มหาราชินี" คือ เพศหญิง จึงใช้ "ที่ชายกา"

เหตุที่บางคนเขียนเป็น **ท** นางมณฑิธา นั้น คงเป็นเพราะตัว **ท** อยู่ใกล้กับ **ม** (ระมิง) ซึ่งมีหัวหยัก เลยทำให้ **ท** (ทหาร) มีหัวหยัก เลยกกลายเป็น **ท** (นาง มณฑิธา) ตามไปด้วย

คำไทยบางคำมาจากภาษาบาลีที่เดิมใช้ **ท** (ทหาร) แล้วมีผู้เขียนเป็น **ท** (นางมณฑิธา) ในสมัยก่อนๆ นั้นมีอยู่หลายคำ เช่นคำว่า "ทูต" ซึ่งเป็นภาษาบาลี ใช้ **ท** (ทหาร) ก็มีเห็นได้อยูบ่อย ๆ โดยเฉพาะในหนังสือเก่าเขียนเป็น "ทูต" โดยใช่ **ท** (นางมณฑิธา) หรือคำว่า "มนเทียรบาล" หนังสือเก่า ๆ เช่นในเรื่อง "กฎมณเฑียรบาล" หรือ "หมุ่พระราชมนเฑียร" ก็ดี ที่คำว่า "มนเฑียร" ก็ใช้ **ท** (นางมณฑิธา) แต่พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ ให้เขียนเป็น "มนเทียร" ใช้ **ท** (ทหาร) เพราะคำนี้มาจากคำบาลีว่า "มนทิว" ซึ่งแปลว่า "เรือน" เมื่อแผลง อี เป็น เอีย คำว่า "มนทิว" จึงกลายเป็น "มนเทียร" ทำนองเดียวกับแผลงคำว่า "วชิร" เป็น "วิเชียร" หรือ "พาทิว" เป็น "พาเทียร" และ "ปกรณกะ" เป็น "ปเกียรณกะ" นั่นเอง

ในปัจจุบันนี้ ไม่ว่าจะหน่วยงานราชการเอง หรือตามหนังสือ สื่อ สิ่งพิมพ์ ตลอดจนทีวีโทรทัศน์ ต่างก็เขียนกันถูกบ้าง ผิดบ้าง หนังสือบางเล่มถึงกับมีเขียนทั้ง **ท** (ทหาร) และ **ท** (นางมณฑิธา) ปะปนกันอยู่ฉบับเดียวกันอีกต่างหาก

เพราะฉะนั้นในฐานะที่เป็นคนไทย ไม่ว่าจะเด็กหรือผู้ใหญ่ ที่มีความจงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ จึงไม่ควรที่จะไขข้อความใด ๆ ที่เกี่ยวกับพระองค์ท่านให้ผิดเพี้ยนไปจากความเป็นจริงคะ

